

Četvrti dan:
„Prije negoli Abraham posta, Ja jesam!“

135. Mnogi danas u Isusu Kristu vide samo čovjeka koji se je u svoje vrijeme uzorno založio za siromašne i pogažene, koji je ljubav prema bližnjemu propovijedao i živio. On bi prema tome bio s ostalim "utemeljiteljima religija" (na primjer s Budom, Muhamedom) na istoj razini. Ali Crkva s Novim zavjetom priznaje ipak da je Isus Krist "pravi Bog od pravoga Boga", "istobitan s Ocem". U središnje poticaje ovoga seminara vjere spada da se suočimo s izazovom sadržanim u tim izrazima. Pročitaj sljedeći tekst kao Isusovu riječ upućenu osobno tebi i zapitaj se da li mu vjeruješ: „A Isus nastavi: Vi ste odozdo, ja sam odozgo. Vi ste od ovoga svijeta, a ja nisam od ovoga svijeta. Stoga vam i rekoh: Umrijet ćete u grijesima svojim. Uistinu, ako ne povjerujete da Ja jesam, umrijet ćete u grijesima svojim.... Ne shvatiše da im govori o Ocu. Isus im na to reče: Kad uzdignete Sina Čovječjega, tada ćete upoznati da ja jesam. Od Boga sam izišao i došao... Prije negoli Abraham posta, Ja jesam!" (Iv 8,23 sl.27 sl. 58).

1. Što stoji u tekstu?

136. Tekst doduše potječe iz kraja prvog stoljeća, ali su nam u njemu prenesene Isusove riječi koje nam otkrivaju njegovu najdublju tajnu. Rečenica "ako ne povjerujete da Ja jesam" na prvi mah nema smisla. Očekivalo bi se nadopunu kao u sličnim izričajima Ivanova evanđelja: "Ja sam Put i Istina i Život" (Iv 14,6). Ali u navedenom tekstu stoji izraz "ja jesam", koji je bez nadopune teško shvatljiv. Biblijska znanost je pokazala da Isus ovdje na sebe primjenjuje središnji oblik samoobjave Božje u Starom zavjetu i tako se stavlja na istu razinu s Bogom: U Starom zavjetu Bog se je objavio kao "Ja", kao osoba, kao Bog koji je tu za svoj narod (11,53): "Ja, *ja sam Jahve*, osim mene nema spasitelja!" (Iz 43,11). "Ja sam koji jesam" (Izl 3,14). Kada se Isus po riječima "Ja jesam" poistovjećuje s ovom samoobjavom Božjom, on svjedoči:

-Prije nego li je svijet stvoren, ja sam bio kod Boga (Iv 1,1; 17,24). U mojem "Ja" vi susrećete vječni Božji "Ja".

- Ja imam isključivo zajedništvo s Bogom: "Ja i Otac jedno smo" (Iv 10,30).

- Ja sam jedini svjedok i objavitelj Boga: Ja jedini ga poznajem (Iv 6,46; 8,55).

Isus, svjedoči da u njemu sam Bog *neposredno susreće* čovjeka i da mu je bliz.

137. Utjelovljenje vječne "Riječi" (Iv 1,14) spada među središnje tajne kršćanske vjere. Ljudski govor je nedostatan kada to pokušamo riječima izraziti. Jedno upozorenje može nam pomoći da bismo naslutili neshvatljivost ove tajne:

1. Možda ti se već jednom ovako dogodilo: pokucao si na sobna vrata. Iznutra se čulo pitanje: "Tko je?", a ti si spontano odgovorio: "Ja". Taj iskaz je točniji nego spominjanje imena, jer "Pavao" ili "Petar" može se zvati više osoba. Ali "ja" možeš kazati samo ti kao posve određen čovjek, koji je ovdje i sada pokucao. Potpuni odgovor bi glasio: "Ja sam tu". U njemu ne izražavaš samo svoju prisutnost, nego i svoju jedinstvenost: "Ja sam tu i nitko drugi" (11,54). U rečenici: "Ja sam tu" dolazi do izražaja (predsvjesno) praiskustvo svakog čovjeka.

2. U Starom zavjetu Bog je ovo praiskustvo upotrijebio da posvjedoči da je on uvijek tu za svoj narod: "Ja sam koji jesam" (Izl 3,14). On je ovo svjedočanstvo dao po prorocima kada ih je ispunio svojim Duhom (1,132). Pri tome su oni bili jasno svjesni bezgraničnog odstojanja od Boga svetog: 'Jao meni, propadoh, jer čovjek sam nečistih usana' (Iz 6,5).

3. U Isusu je Bog ne samo prisutan kao u jednom starozavjetnom proroku:

Bog ne samo da se u Isusovim riječima očituje prisutnim, nego Isus je uistinu "Bog".

138. Kad Isus kaže "Ja", tada zacijelo govori čovjek, kao na primjer u rečenici: "Daj mi piti" (Iv 4,7). Ali svjedočanstvo evanđelja sadrži također i Isusove Ja-izričaje koji upućuju na neshvatljivu dubinu njegove osobe, na njegovu *izravno* podrijetlo od Boga: "Ja sam kruh života... Kao što je mene poslao živi Otac i ja živim po Ocu, tako i onaj koji mene *blaguje* živjet će po meni" (Iv 6,48.57; Ivan ovdje upućuje na tajnu euharistije). Ovaj i drugi Isusovi Ja-izričaj i (Iv 10,30.36) dali su Židovima povod da prigovore: "Što ti - čovjek - sebe Bogom praviš," (Iv 10,33).

3. Što moram činiti?

139. Da bi mogao naslutiti Isusove Ja-izričaje, koji dolaze iz božanske dubine, u njihovoj neistraživosti, korisno je, ako sada glasno izrečeš rečenicu; "Ja sam tu". Posvijesti sebi da si sada tu i ovdje u svojoj jedinstvenosti i u svojim odnosima prema drugim ljudima. Predstavi si sada da bi u riječi "ja", koju sada izgovaraš, izravno i neposredno bio prisutan sam vječni, bezgranični, sveti Bog, da bi tu riječ izgovarao ne samo ti, nego sam Bog: sam Bog bi govorio sada: "Ja sam tu!"

To bi tada značilo da po tvom ljudskom "ja" samo Božje "Ja" ulazi u svijet, da stojiš na istoj razini sa Stvoriteljem neba i zemlje, da si "Bog". Ti ne bi tada bio samo član u nizu ljudskih rođenja, nego bi imao apsolutno isključivi odnos prema Bogu, iz kojega su isključeni svi ostali ljudi.

Prema svjedočanstvu i priznanju Ivana Isus Krist je postojao već "prije postanka svijeta" (Iv 17,24). Kada bi dakle ti bio "Isus" i mogao kao on reći: "Prije negoli Abraham posta, Ja jesam" (Iv 8,58), proizašao bi od Boga, "Oca", prije nego je svijet postao: bio bi vječni Božji "ti"!

140. Zaustavi se neko vrijeme kod ovih razmišljanja i spoznaj: ti nisi Isus, ti nisi Bog. Isus ti pristupa s božanskom uzvišenošću. On jedini može reći: ja i Otac jedno smo" (Iv 10,30).

Isus je prisutan u svojoj riječi. On te sada poziva - kao ozdravljenog slijepca - da vjeruješ njegovom svjedočanstvu: "Vjeruješ li u Sina Čovječjega?" On odgovori: 'A tko je taj, Gospodine, (kaži mi) da vjerujem u njega?' Reče mu Isus: 'Vidio si da?' To je onaj koji govori s tobom. A on reče: 'Vjerujem, Gospodine!' i baci se ničice preda nj" (Iv9,35-38).

Možda ne možeš tako jasan i uvjeren odgovor za sada dati. Duh Kristov će te postepeno "upućivati u svu istinu" (Iv 16,13). On je "Bog u tebi" i otvara tvoje srce za potpuni odgovor:

„Dođi, svemogući Duše Sveti, koji oživljavaš svako stvorenje; o dođi, ispuni sve naše dubine i ostani u nama, Duše Sveti. Da imamo povjerenje u Boga Oca i da ljubimo njegova Sina, Gospodina, i da iskusimo tebe, Bože u nama, pomози nam, Duše Sveti" (GL 242).